

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519010394
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3519010394.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a členov senátu JUDr. Mariána Dunčka a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci obžalovaného A. A., nar. XX.XX.XXXX v B. C., trvale bytom D. XX, E. F., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí dňa 03. októbra 2023 odvolania obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10. augusta 2021, sp. zn.: 1T/74/2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania obžalovaného A. A. a prokurátora z a m i e t a j ú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 10. augusta 2021, sp. zn. 1T/74/2019 v znení opravného uznesenia č. k. 1T/74/2019-353 zo dňa 09. februára 2022, bol obžalovaný A. A. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 06.02.2019 v čase asi o 11:30 hod. v katastri obce Modrovka na ceste II/507 v km 99,500 v pravotočivej zákrute viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felícia EČV: G. XXX H., pričom v rozpore s ustanovením § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke neprispôbil rýchlosť jazdy najmä svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, s vozidlom sa dostal do nerovnovážneho stavu, šmyku, došlo k nekontrolovateľnému pohybu vozidla, ktoré vyšlo z vozovky vľavo na pole, kde narazilo do zeme a opakovanie sa prevrátilo, následkom čoho došlo k vypadnutiu spolujazdca G. I. z vozidla, ktorý utrpel zranenia, a to traumaticko-hemoragický šok, mnohopočetné poranenia hrudníka, brucha, ľavého ramena, orgánov brucha, chrbtice, kostí panvy a ciev panvy a krvácanie z nich, v dôsledku ktorých poškodený G. I. dňa XX.XX.XXXX zomrel.

Za tento trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 149 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 per analógiám Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Trestného zákona bol obžalovaný na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 2 roky.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný (a jeho obhajca) ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie proti výroku o treste, ktoré následne písomne odôvodnil a taktiež odvolanie ihneď po vyhlásení rozsudku podal aj prokurátor a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného, ktoré následne písomne odôvodnil.

Prokurátor v písomnom odôvodnení odvolania uviedol, že podľa jeho názoru trest odňatia slobody uložený obžalovanému je neprimerane mierny a nie je tak v súlade so zákonom stanovenými pravidlami

ukladania trestov. Pri úvahách o druhu a výmere trestu mal súd zohľadniť stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, mieru zavinenia, pohnútku, osobu páchatel'a, okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu, ale aj účel trestu a možnosti nápravy páchatel'a. Ďalej uviedol, že prvostupňový súd v súlade so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 55/2016 zo dňa 27. 06. 2017 prihladol na vyhlásenie obžalovaného o vine, ako aj na okolnosť odôvodňujúcu mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona pre analógiu, teda tak ako v prípade konania o dohode o vine a treste a súd znížil obžalovanému dolnú hranicu trestu odňatia slobody a uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov. Pri znižovaní trestu vzal súd prvého stupňa do úvahy okolnosť, že žalovaný trestný čin je nedbanlivostným trestným činom, že obžalovaný nemal úmysel nebohého usmrtiť, ani mu spôsobiť akúkoľvek ujmu na zdraví. Taktiež súd vychádzal z toho, že nebohý bol synom družky obžalovaného a že strata ho zasiahla a následok nehody si bude niesť v sebe po zvyšok života. Súd ukladal trest ako nepodmienečný, pričom vzal do úvahy neodstrániteľný následok v podobe úmrtia spolujazdca a okolnosť, že obžalovaný bol v minulosti odsúdený na dlhodobý nepodmienečný trest odňatia slobody. Súd prvého stupňa zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Keďže obžalovaný spáchal žalovaný trestný čin po tom, čo bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, mal byť na výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Súd tiež uložil obžalovanému trest zákazu činnosti. Prokurátor sa v plnej miere stotožnil s druhmi uložených trestov, avšak pokiaľ ide o výmeru trestu odňatia slobody a zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu, zdá sa byť uložený trest ako neprimerane mierny. V tejto súvislosti uviedol, že obžalovaný sa prečinu usmrtienia dopustil po tom, ako vykonal trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi, pričom trest vykonával v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Ani táto „skúsenosť“ obžalovanému však nezabránila v tom, aby sa po výkone trestu odňatia slobody opakovane dopustil viacerých dopravných priestupkov, pričom priestupku spočívajúceho v prekročení rýchlosti sa obžalovaný dopustil dokonca i krátko po predmetnej dopravnej nehode dňa 24.03.2019, resp. aj krátko pred posledným hlavným pojednávaním a to dňa 25.05.2021. Podľa názoru prokurátora je teda zrejmé, že výkon trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia ani v spojení so závažným následkom dopravnej nehody nedokázali na obžalovaného pôsobiť natoľko, aby svoje rizikové správanie obmedzil a aby dodržiaval pravidlá stanovené v záujme bezpečnosti účastníkov cestnej premávky. Ďalej uviedol, že v zmysle stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR citovaného aj súdom prvého stupňa, poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takémuto oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Vzhľadom na uvedené, považoval prokurátor aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona za absolútne neadekvátnu a preto navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby, zaradí ho na jeho výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a uloží mu aj trest zákazu činnosti v dolnej polovici trestnej sadzby.

Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu v písomnom odôvodnení odvolania uviedol, že trest nesmie byť ukladaný mechanicky bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatel'a, najmä jeho veku, zdravotného stavu a skutočností, že ide o nedbanlivostný trestný čin. Pre trest je charakteristické, že je s ním spojené negatívne hodnotenie činu a osoby páchatel'a, a že sa ukladá v závislosti od závažnosti činu vyjadrenej stupňom jeho spoločenskej nebezpečnosti, ktorá je rozhodujúca pre stanovenie druhu trestu a jeho výmery, pričom jeho prioritný účel sa dosahuje predovšetkým ukladaním trestov a ich výkonom. Vychádzajúc zo zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú na splnenie účelu trestu. Domnieva sa, že vzhľadom na nedbanlivostné zavinenie trestného činu sa dá dosiahnuť účel trestu aj trestom odňatia slobody s podmienečným odkladom jeho výkonu, pričom účel trestu sa dá dosiahnuť najmä trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil vo výroku o treste a aby vo veci rozhodol sám.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, konanom za splnenia zákonných podmienok v neprítomnosti obžalovaného, prokurátorka Krajskej prokuratúry Trenčín v konečnom návrhu poukázala na odvolanie prokurátorky okresnej prokuratúry, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnila a navrhla rozhodnúť

spôsobom uvedeným v závere odvolania a zároveň navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolaní obžalovaného a prokurátora podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, na podklade podaných odvolaní vykonal dňa 03. októbra 2023 verejné zasadnutie a postupom podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť obžalovaným a prokurátorom napadnutých výrokov rozsudku o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu a treste zákazu činnosti, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolania obžalovaného a prokurátora nie sú dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaniami vytkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania obžalovaného, teda výroku o vine, ktoré nebolo a ani nemohlo byť napadnuté odvolaním a preto jeho správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, nakoľko podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné, a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním, postupoval pri ukladaní trestu obžalovanému, pri určení druhu a výmery trestu ako aj spôsobu jeho výkonu v súlade so zákonom.

Obžalovaný bol uznaný za vinného z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, v ktorom zákon ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody na dva roky až päť rokov a popri treste odňatia slobody je možné uložiť aj trest zákazu činnosti, pričom trest zákazu činnosti môže byť uložený na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu touto činnosťou. Obžalovaný inému z nebanlivosti spôsobil smrť tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Okresný súd pri ukladaní druhu a výmery trestu dôsledne prihliadal na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy v zmysle § 34 ods. 4 Trestného zákona s prihliadnutím na účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona, pričom správne, v súlade so stanoviskom trestno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR Tpj 55/2016 zo dňa 27. 06. 2017, aplikoval aj § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, ktoré ustanovenie upravuje možnosť mimoriadneho zníženia trestu a to pod dolnú hranicu príslušnej trestnej sadzby.

Trest odňatia slobody uložený obžalovanému v mimoriadne zníženej hranici trestnej sadzby vo výmere 16 mesiacov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a súčasne uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá po dobu 24 mesiacov (v zákonom upravenej hranici 1 až 10 rokov), aj podľa záverov odvolacieho súdu zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre ukladanie trestov v zmysle § 34 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Trestného zákona. Uložené tresty zohľadňujú všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu i zistené pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie. Odvolací súd považuje uložený nepodmienečný trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti za adekvátny na to, aby zabezpečil ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Krajský súd poukazuje aj na skutočnosť, že obžalovaný bol pred vydaním prvostupňového rozhodnutia 23 krát postihnutý v priestupkovom konaní, pričom všetky ním spáchané priestupky boli na úseku dopravy. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že primárnou príčinou spôsobenej dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy obžalovaného, ktorá spočívala v spôsobe jazdy a rýchlosťou, ktorou jazdil. Skutočnosť, že uložené sankcie podľa zákona o priestupkoch obžalovaného nemotivovali k riadnemu dodržiavaniu predpisov a opakovane sa dopúšťal priestupkov na úseku dopravy a taktiež skutočnosť, že pred spáchaním žalovaného trestného činu si obžalovaný odpykal trest odňatia slobody za spáchaný obzvlášť závažný zločin, je znakom toho, že uvedené sankcie nepôsobili dostatočne výchovne na obžalovaného, aby sa ďalej nedopúšťal porušovania právnych predpisov a preto bolo nevyhnuté uložiť mu nepodmienečný trest odňatia slobody za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti. Pri stanovení výmery trestu odňatia slobody súd prvého stupňa postupoval správne, keď zistil rovnaký pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností, pričom vzhliadol jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. l/ Trestného zákona) a jednu príťažujúcu okolnosť (§ 37 písm. m/ Trestného zákona). Správne prihliadol na skutočnosť, že išlo o nebanlivostný trestný čin, pričom pri ňom došlo k usmrteniu osoby, ktorá bola synom družky obžalovaného a teda jeho strata sa obžalovaného citovo dotkla. Obžalovaný svoje konanie úprimne

oľutoval, uhradil náklady spojené s pohrebom nebohého a taktiež sa venuje maloletému synovi nebohého. Súd postupoval správne keď aplikoval ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods.4 Trestného zákona, nakoľko zistil dôvody pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu stanovenú zákonom pre tento trestný čin a uložil trest znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, teda vo výmere 16 mesiacov. Navyac krajský súd dodáva, že vzhľadom k veľkému časovému odstupe od spáchania prečinu (dňa 06. 02. 2019), odkedy uplynuli už viac ako 4 roky, sa krajskému súdu zdá byť kontraproduktívne ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody v dlhšej výmere ako 16 mesiacov, nakoľko po takom dlhom čase by trest odňatia slobody v dlhšom trvaní už určite nemohol plniť svoj účel tak, ako to predpokladá ustanovenie § 34 ods. 1 a nasl. Trestného zákona. Súd prvého stupňa nepochybil ani pri rozhodovaní o zaradení obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 48 ods. 4 veta prvá Trestného zákona, súd môže zaradiť páchatel'a aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa stráženia, než do ktorého má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatel'a za to, že v ústave na výkon trestu iného stupňa stráženia bude jeho náprava lepšie zaručená. Pri rozhodovaní o zaradení páchatel'a na výkon trestu do ústavu príslušného stupňa stráženia je nevyhnutné rešpektovať princíp individualizácie trestu a preto je potrebné skúmať, či vzhľadom na konkrétne okolnosti je možné zaradiť odsúdeného do ústavu na výkon trestu iného stupňa stráženia, než ako je uvedené v § 48 ods. 2 Trestného zákona. Okresný súd správne vzal do úvahy skutočnosť, že išlo o nedbanlivostný trestný čin a rovnako tak vyšší vek obžalovaného a preto je dôvodné zaradenia obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, kde bude jeho náprava lepšie zaručená. Krajský súd však považuje za potrebné zdôrazniť, že opakované porušovanie rovnakého ustanovenia zákona o cestnej premávke svedčí o nespoľahlivosti obžalovaného k vedeniu motorových vozidiel a teda okresný súd postupoval správne, keď uložil obžalovanému v súlade s ustanovením § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 24 mesiacov.

Odvolací súd teda nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu uloženého druhu trestu tak v prospech ako aj v neprospech obžalovaného, preto v tomto smere nepovažoval odvolacie námietky obžalovaného a ani prokurátora za dôvodné a neakceptoval ich. Napadnuté výroky rozsudku sú vecne správne a náležite odôvodnené, pričom odvolací súd sa s argumentmi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku stotožňuje.

So zreteľom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol na základe náležite zisteného skutkového stavu veci a v súlade so zákonom, preto odvolania obžalovaného a prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.